

Centre Parroquial d'horta

Feliu i Codina, 7 i 9 / Tel. 427 73 27
08031 Barcelona

Butlletí

Any IX * Núm. 38
Desembre del 1993

Sigues, de nou, un infant...

Pren un ram de galzeran
amb les gotes ensagnades...
De boix grèvol, pren un branca,
i, de molsa, una grapada...

Pren d'aves un branquilló
i un xic d'escorça d'alzina...
i un tros de paper d'argent,
i un polsim blanc de farina...

Treu la capseta humil
on hi guardes les figures
que agafaves de petit
amb les teves mans menudes...

Treu el pastor i el ramat...
Treu el bou i treu la mula
que acompanyaren l'Infant
en aquella Rit tan pura...

J el Fuster de Ratzaret,
i la Verge encisadora,
i aquell Radó petitet
que dorm dins la menjadora...

Treu l'Estrella rutil·lant
que guia fins a la Cova...
i el rabadà, remugant...
i la dona filadora...

J treu l'Àngel lluminós
amb la cinteta de seda

Seccions del C.P. d'Horta

CINEMA: Projeccions de pel·lícules infantils i juvenils.

ESBART FOLKLÒRIC: Dansa catalana, ballet popular per a totes les edats. Preparatori, infantil, juvenil, cos de dansa, grup d'adults.

EXCURSIONISME: Sortides mensuals, amb autocar(s), a diferents indrets dels Països Catalans.

FUTBOL SALA: Competicions d'alevins, infantils i adults.

GRUP FOTOGràFIC: Reunions mensuals, tertúlies, concursos i exposicions. Laboratori propi de blanc i negre i sessions de llum artificial.

MANUALITATS: Classes de treballs de bijuteria, brodat a mà, català, costura, dibuix artístic, escola d'adults, frivolité, gimnàstica femenina, macramé, mitja, pintura, policromia, puntes de coixí, tall i confecció, estampació i ceràmica russa, quadres tridimensionals, ganxet, gravat de vidre. (Horaris a convenir, de dilluns a divendres.)

TENNIS DE TAULA: Equips federats a Catalana i Barcelonesa. Infantils, juvenils, seniors i veterans. Cursets d'estiu.

TEATRE: Grups: Infantils, juvenil, adults i veterans. Escola per a nois i noies.

ALTRES ACTIVITATS: Festivals, concerts, conferències, exposicions, visites culturals, jocs de saló, cursets de tota mena.

amb aquell: Glòria en el Cel...
i aquell: Pau aquí en la terra...

J, en l'escalf del menjador
de la teva llar encesa,
torna a fer aquell pessebró
de la llunyana infantesa...

J, a dintre del clos patral,
amb la galta il·lusionada,
torna a viure aquell Nadal,
amb el front net de tot mal...:
Fes-te un nin, altra vegada!

Joan Bartrolí i Bonany

Divendres 17 de desembre del 1993

Sopar de Nadal

Visquem un Nadal cristià

*Cal dur l'entrepà
Compartirem
les postres
Preu del tiquet: 800 ptes.*

*L'import del
tiquet
serà destinat
a Intermon*

Quina gent!

La gent del Centre Parroquial d'Horta som de la que no n'hi ha!

En un any difícil per a tot i per a tots, som capaços d'endagar la construcció d'una nova sala polivalent, un projecte molt antic i que restava pendent a casa nostra. El fet que ara sigui una realitat palpable ha de ser un orgull per a tots els socis.

Una realització como aquesta no es fàcil de dur a terme, si tenim en compte les circumstàncies actuals, però l'esperit de treball i dedicació que anima la nostra Junta actual ha fet possible que, amb la col·laboració de tots plegats, veiem satisfets com es va aconseguint, dia rera dia, l'ampliació de l'espai disponible a les nostres instal·lacions.

És verdaderament admirable que, després dels molts anys de penúries i vells somnis de tanta gent, es pugui bastir una obra tan important des del punt de vista de la seva pròpia estructura i posterior utilitat, tenint en compte també les millores indirectes que ella mateixa ens comportarà. Per exemple: aprofitant el moviment que tota

l'obra implica s'ha considerat el moment idoni per substituir tota la instal·lació elèctrica de l'escenari, la qual estava en estat precari i obsolet. Un treball molt necessari i imprescindible dut a terme per un admirable equip tècnic format per gent de la casa. En Francesc Coma, en Jordi i en Joan Font, en Leo Rastrilla, i altres col·laboradors han estat els responsables de canviar fil per fil tot l'entramat que suposa una reparació com la feta, i als quals hem d'agrair profundament les hores de feina, realitzada d'una forma desinteressada, i sense adonar-se que la seva actitud de servei fa venir ganes de ser més valents a l'hora de les decisions per tirar endavant el projecte.

En aquests casos, queda ben clar i definit que a

casa nostra disposem de molt més que els valors econòmics d'un pressupost, tot i sent molt important, i veiem amb goig com molta gent s'ha volgut en l'obra i tots els seus detalls. Començant pels socis Joan Roca, arquitecte, dirigint tot el projecte; Jaume Caminal, supervisant els treballs diaris, i tots els socis que han aportat voluntàriament els seus préstecs financers per fer front a una part de la despesa. Tots ells faciliten en gran manera l'actuació de la Junta.

Endavant, doncs, i felicitem-nos tots de poder anunciar «miracles» com l'esmentat, el qual significa la superació constant en el desenvolupament de la nostra Entitat i de tota la gent que l'ha fet possible.

Quina gent!

Horta ahir, Horta avui

Els nostres consocis Desideri Díez i Quijano i Jaume Caminal i Serret han elaborat un llibre titulat *Horta ahir, Horta avui*.

Els textos d'en Desideri ens expliquen i les fotografies d'en Jaume ens mostren els canvis urbanístics soferts pel nostre barri.

L'acte de presentació d'aquest llibre tan interessant per a tots els qui estimem Horta tindrà lloc el diumenge dia 19 de desembre, a la nostra sala d'actes, durant la vetllada nadalenca que des de fa anys organitza l'Esbart Folklòric d'Horta del nostre Centre.

Hi quedeu tots especialment convidats.

Adequació interna dels Estatuts socials

En l'Assemblea Extraordinària de socis celebrada el passat dia 8 d'octubre de 1993, s'aprovà, entre altres coses de les quals us informàvem en la nostra carta del 22-10-93, l'adequació interna de diversos articles dels Estatuts socials vigents.

Per a coneixement dels lectors d'aquest BUTLLETÍ, a continuació transcrivim —en la nova versió— aquells articles les modificacions dels quals afecten principalment la forma d'aplicació operativa en adaptar-los a les normes d'eleccions més usuals actualment en entitats com la nostra.

Amb aquestes modificacions s'ha complert l'acord assembleari pres a petició d'un grup de socis.

Estatuts del Centre Parroquial d'Horta

— SOCIS —

Article 4. Els socis seran *actius* quan es comprometin a actuar com a membres d'una o de diverses seccions del C.P.H. i tindran veu i vot en les seccions de les quals formin part i també en tindran en l'Assemblea General de Socis; de no ser així, seran considerats com a socis *numerais* i només tindran veu i vot en l'Assemblea General.

La Junta Directiva podrà nomenar també Socis Honorífics que hauran de ser ratificats per l'Assemblea.

Article 6. També serà donat de baixa el soci que sense causa justificada deixi de contribuir econòmicament durant el termini de dues quotes anuals consecutives.

La impossibilitat, però, de no poder fer efectiva aquesta contribució no serà causa de baixa, així com tampoc serà rebutjada la sol·licitud d'ingrés. La Junta Directiva tractarà aquests casos amb la major discreció.

— REGIM INTERIOR —

Article 12. La vida del C.P.H. serà regida pels acords de:

- 1) L'Assemblea General.

- 2) La Junta Directiva.

- 3) L'equip de responsables de cada Secció o Departament, que es constituirà en Junta Gestora quan calgui.

Com a elements moderadors o consultius s'estableixen:

- 1) El Consiliari.
- 2) La Junta Consultiva.

— DE L'ASSEMBLEA GENERAL —

Article 13. L'Assemblea General de Socis és l'òrgan primordial del C.P.H. pel que fa a govern, administració i actuació de l'Entitat.

Hi prendran part tots els socis majors d'edat amb una antiguitat mínima de sis mesos.

Article 14. Les reunions de l'Assemblea General podran ser Ordinàries i Extraordinàries. La convocatòria es cursarà personalment a cada soci que hi tingui dret d'assistència, quinze dies abans de la celebració, com a mínim.

L'Assemblea General Ordinària es convocarà un cop l'any i s'hi tractaran les qüestions que afecten l'ordre general de l'entitat: Aprovació de Comptes, Elecció de Càrrecs, Presentació de les activitats realitzades i Projectes futurs. La Junta Directiva haurà de respondre a totes les interpel·lacions que faci qualsevol soci amb dret d'assistència, a l'apartat de Precs i

Preguntes, si bé les propostes o preguntes que requereixin un estudi previ hauran de presentar-se per escrit, i com a mínim cinc dies abans de la data de l'Assemblea.

L'Assemblea General Extraordinària es convocarà per la Junta Directiva sempre que ho cregui convenient o bé a requeriment del Consiliari, de la Junta Consultiva o d'un nombre de Socis amb dret a vot, que no sigui inferior al deu per cent del total.

En l'Assemblea General Extraordinària només es tractaran els afers pels quals ha estat convocada expressament.

— DE LA JUNTA CONSULTIVA —

Article 23. La Junta Consultiva està constituïda per:

- 1) El Consiliari.
- 2) El President del C.P.H.
- 3) Tots els ex-Presidents que conservin la condició de socis.
- 4) Dos socis, per un període d'un any, que seran elegits i aprovats en l'Assemblea Ordinària anual.

Article 24. La Junta Consultiva es reunirà a instàncies del Consiliari o del President, sempre que creguin convenient escoltar l'opinió d'aquesta Junta en qüestions importants. Serà obligatori el seu informe i presentat a l'Assemblea General en els casos de projecte de compra, de venda, d'hipoteca o d'altres referent als béns immobles del Centre. Es reuniran també sempre que ho demanin almenys tres dels seus components per a afers concrets.

Els acords de la J.C. no seran executius, sinó consultius i presentats en l'Assemblea General com a element de judici per a tothom. Únicament serà executiu l'acord de convocatòria d'Assemblea Extraordinària de socis.

— DE L'ELECCIÓ DE CÀRRECS —

Article 25. El President serà elegit per un període de tres anys per l'Assemblea General de Socis.

Article 26. Electors: Tindran dret a vot tots els socis majors d'edat que assisteixin a l'Assemblea corresponent i que tinguin almenys sis mesos d'antiguitat com a socis. Els socis que justifiquin la seva absència podran emetre el seu vot per escrit en un sobre tancat que serà enviat al President.

Article 27. Candidatura: Seran proclamats candidats tots aquells socis que reuneixin les circumstàncies següents:

- 1) Majoria d'edat.
- 2) Antiguitat mínima de tres anys com a socis o un deu per cent de firmes legibles de socis amb dret a vot.

Article 28. Presentació per la Junta Directiva:

1) La J.D. confeccionarà una llista de candidats amb tots els noms que facilitin els membres de la Junta Permanent i les Seccions a través dels respectius Vocals, sense limitació de nombre, així com els noms dels socis que no pertanyen a cap Secció i que es presentin espontàniament com a candidats. Totes les candidatures s'hauran d'adreçar al President dos mesos abans de la celebració de l'Assemblea.

2) Els Candidats proclamats podran examinar la llista de socis a efectes de la seva particular campanya electoral.

3) Tots els candidats podran o no presentar abans de les eleccions el seu equip directiu.

Article 29. Votació: Tres mesos abans de la data de celebració de l'Assemblea General i mitjançant avís cursat a cada soci personalment, s'anunciarà l'elecció a realitzar, a fi de donar temps suficient per a la presentació de candidats.

En el moment de l'elecció es facilitarà als assistents amb dret a vot una papereta amb els noms dels candidats per ordre alfabètic del cognom. Cada votant hi farà un senyal pel candidat al qual vota i entregarà la papereta, de forma secreta, a la Presidència.

Un cop efectuat públicament l'escrutini serà proclamat President el candidat que hagi obtingut la majoria absoluta de vots vàlids. Si cap dels candidat no l'ha obtinguda, es repetirà la votació amb els dos candidats més votats. En cas d'arribar a la segona votació, serà proclamat President el candidat que obtingui la majoria simple de vots vàlids.

Article 30. El President electe nomenarà el seu equip directiu, format almenys pel Secretari, el Tresorer i el Comptador, en el termini màxim d'un mes, a comptar des del dia de la votació i el presentarà oportunament per escrit a tots els socis.

Els càrrecs de Secretari, Tresorer i Comptador hauran de recaure en socis amb una antiguitat mínima d'un any, majors d'edat i que coneguin les seves respectives tasques.

Fins al moment de la constitució de la nova Junta Directiva es farà càrrec de la direcció del Centre, el President amb la col·laboració de la Junta Gestora.

Si en el termini fixat no s'ha constituït la

nova Junta Directiva, la Junta Gestora convocarà noves eleccions i es farà càrrec mentrestant de la direcció del Centre.

Article 31. El Consiliari, ho és per dret propi el rector o encarregat de la Parròquia de Sant Joan d'Horta, el qual podrà delegar les seves funcions en un altre sacerdot, a no ser que el prelat vulgui nomenar directament el Consiliari.

— DE LA MOCIÓ DE CENSURA —

Article 32. Una Moció de Censura pot ser presentada en Assemblea General Extraordinària, per qualsevol soci que tingui els requisits necessaris per ser candidat a la presidència, i que presenti un deu per cent de firmes legibles de socis amb dret a vot i una possible nova Junta Directiva. La Moció de Censura ha de ser aprovada per majoria absoluta de vots vàlids dels socis assistents amb dret a vot.

Barcelona, 8 d'octubre de 1993.

*La Junta Directiva i totes les
Seccions del Centre Parroquial d'Horta*

us desitgen

*Bon Nadal 93 i
Feliç Any Nou 94*

Tennis de taula

Ascensos i victòries

Primer any històric per a la nostra Secció de Tennis Taula, després d'haver assolit la temporada anterior l'ascens de categoria de dos dels nostres equips:

- de 3a Nacional a 2a Nacional, i
- de 1a Provincial a 3a Nacional.

El nostre equip de 2a Nacional debuta en la categoria amb una doble victòria a Osca i Saragossa.

Hem iniciat la temporada amb 25 jugadors distribuïts en 4 equips; i uns 6 jugadors que pertanyen a l'escola de tennis taula.

* L'equip de 2a Nacional, amb grata sorpresa per a tots nosaltres, es troba actualment líder invicte de la categoria, amb 6 victòries dels 6 partits disputats, tenint totes les opcions de jugar la fase d'ascens a 1a Divisió Nacional.

Els resultats obtinguts fins ara són:
CAI-Zaragoza - C.P. Horta: 0-5;
Barbastro - C.P. Horta: 1-5;
C.P. Horta - Figueres: 5-0;
La Farga - C.P. Horta: 2-5;
C.P. Horta - Mataró: 5-1;
C.P. Horta - La Moral: 5-1.

Actualment s'està veient a la nostra sala el millor tennis taula que m'hai s'ha vist a Horta. Per això us hi convidem a tots a veure els nostres partits.

* L'equip de 3a Nacional també ha estat una agradable sorpresa per a nosaltres, ja que el seu ascens de categoria no ens l'esperàvem pas. L'objectiu d'aquest equip és mantenir la categoria i aconseguir que els seus jugadors agafin experiència a nivell estatal amb vistes a properes temporades.

* Els nostres jugadors Juvenils, que participen en la Lliga Catalana, han debutat aquest any en aquesta categoria. Esperem que tinguin un millor rendiment en les properes temporades.

* L'Equip Infantil participa també en la Lliga Catalana. Esperàvem millors resultats dels aconseguits fins ara,

però confiem que, si saben aprofitar el seu bon joc, puguin acabar la temporada en el lloc que els correspon.

Multiesports

Torneig de Festa Major

La Festa Major s'ha acabat. Com sempre, ens ha tocat organitzar la gent per participar en el Torneig Inter-Entitats. Aquest any s'ha notat la crisi, ja que els nostres participants no han pogut aconseguir gaires victòries. Tot i així, som una de les poques entitats que ha participat en totes les competicions. Hem aconseguit el tercer lloc en la classificació general.

Relació de participants per esport:

Futbol sala: Ernest Sitjà, Manel Arjona, Miquel i Roger Serra, Joan Antoni Cardona, Joan Blasco, Robert Moliner, Jordi Llinares, Florenci Grau, Hèctor Montanya, David Castellvell, Carlos Palmero, Antoni Trinidad, Pere Solé.

Billar: Victor Valls, Angel Sabadell, Joan Font, Xavier Solé.

Dòmino: Francesc Badia, Jordi Nerin, Gemma Torras.

Botifarra: Núria Font, Florián Moreno, Antoni Trinidad.

Frontó: Albert Teyo, Joan Carles Orca.

Petanca: Fructuoso Garcia, Antonio Mega, Xavier Solé, Florián Moreno.

Tennis taula: David Machirán, Alain Grane-

**Si tens de 6 a 12 anys
i vols jugar a tennis taula,
vine els dilluns i divendres,
de 6 a 7 de la tarda**

ro, Jordi Montesinos, Roger Josa.

Tennis: Josep Mora, Albert Maimó.

Parxis: Manel Velasco, Thais Robledo.

Futbolí: Josep Cambron, Jesús Ardite, Joan Carles Garcia.

Sis Hores de la Dona: També les nostres fèmines han participat amb èxit en aquest torneig, aconseguint-hi un honorós segon lloc a la general i dos primers premis: en futbolí i botifarra.

Les participants han estat:

Oca: Maria del Mar Moreno, de 10 anys, i Laia i Laura Garcia Solé, de 7 y 5 anys, respectivament.

Parxis: Gemma Torras, Thais Robledo.

Botifarra: Lourdes Expósito, Núria Font.

Futbolí: Elisabet Rastrilla, Maite Muñoz, Marga Fornons.

Dòmino: Isabel Romero, Anna Sitjà.

Tennis taula: Isabel Serra, Dolors Miró.

Petanca: Carmina Lara, Maite Muñoz, Núria Solé, Dolors Miró.

Tot esperant més èxits en el futur, s'acomiada dels seus lectors en

Pere Solé i Serra,
Delegat.

Entrevistes

Josep Ferrer i Manyà

En Josep Ferrer i Manyà, nat a Horta el 7 de maig de 1931, és actualment el soci núm. 34 del nostre Centre Parroquial.

En Josep em rep al seu pis. Em crida l'atenció la quantitat de diplomes emmarcats i penjats a les parets. Entre ells:

«*Título de Profesor de Taquigrafía Garriga-Far-nés. Barcelona, 30-11-51*». «*Primer Premio. IV Congreso Hispano-Americano-Filipino de Taquigrafía. Vitoria, 21-7-57*». «*Título de Perito Taquígrafo-Mecanógrafo. Ministerio de Educación y Ciencia. Madrid, 15-2-79*». «*Certificado de Aptitud Pedagógica. Universidad Politécnica de Barcelona. 24-10-81*»...

He quedat «tallada». (Aquest mot és intraduable, però molt expressiu.) Jo tenia referències de l'afecció d'en Josep en el camp de l'esperanto. Ara resulta que hi ha més «camps» que domina l'amic Ferrer.

— Dels set als catorze anys vaig anar a l'escola de la Cooperativa Obrera, del carrer de la Plana, on feia de professor el senyor Josep Serradesanferm, un gran pedagog i una magnífica persona. Ell em trameté els primers coneixements cristians que quedaren ben arrelats en el meu cor. Vaig plegar d'escola per començar a treballar. Vaig fer de de-

pendent a la farmàcia Fabregat, del carrer Fulton. Als vespres anava a l'acadèmia Cots a estudiar comptabilitat i francès. Em recomanaven l'estudi de la taquigrafia, però en aquells moments no m'atreia el tema.

— *Perquè tries l'acadèmia Cots?*

— En Joan Mari, el pessebrista, l'home polifacètic que feia bé qual-sevol feina que es pro-

posés, havia estudiat en aquella acadèmia i després en fou professor. Ell me la recomanà.

— *Tu també ets d'aquesta raça d'homes, pel que sembla. ¿Quan comença el teu interès per la taquigrafia, interès que et portarà a dominar-la i a ser-ne professor?*

— Ja tenia dinou anys quan un dia vaig veure el bloc de notes taquigràfiques d'una veïna meva del carrer Salses...

— *Perdó. No havíem dit en començar que en Josep Ferrer nasqué a la plaça Bacardí, hi visqué fins als vuit anys; després, passà a viure al carrer Salses fins als vint-i-set anys, edat en què es va casar i vingué cap al carrer Lisboa. Però continuem amb la taquigrafia.*

— Vaig trobar interessant i enigmàtica aquesta escriptura. En volia aprendre. Després del treball (en aquells moments exercia d'administratiu a les Granges La Catalana del carrer Aribau), assistia a les classes nocturnes de les Escoles Homar. La professora de taquí era la Núria Perelló.

— *¿La Núria que feia comèdia als Lluïsos?*

— La mateixa. Va estar molts anys fent de professora. Casualment, jo la vaig suplir al cap de disset anys. I he de remarcar que la meua substituta fou una altra persona vinculada als Lluïsos: l'Emilia García, esposa de Juanjo Sanz, q.e.p.d.

— *La vida és com una cadena. Tots estem entrelligats. Sols reconeixem aquests lligams quan els contemplem en pretèrit. Perdoneu la «perogrullada». Tornem al tema que ens ocupa. Has fet de professor en altres llocs. ¿Ha estat aquesta la teua feina quotidiana?*

— No. Als vint-i-vuit anys vaig entrar de funcionari a l'Ajuntament, treball que m'omplia els matins. A les tardes podia anar a aprendre o a ensenyar.

— *¿Quina era la teua tasca de funcionari?*

— He estat fins als seixanta anys (ara ja sóc jubilat) des de la secció de

«quintos» —és a dir, allistant els xicots en edat d'anar al servei militar— fins a la d'estadística, manejan un terminal d'ordinador.

— *Tornem a la taquigrafia, perquè em sembla que hi ha més història.*

— La casualitat, una altra vegada, em feu coincidir amb la Núria Perelló. Ella va ser la meua suplent a l'escola Ramon Llull. Per cert que aquesta setmana he sabut que fa un any i mig que és morta.

— *Quin greu que em sap! La Núria Perelló va*

ser la primera amiga que vaig tenir quan vaig començar a fer comèdia als Lluïsos. Jo admirava les seves facultats interpretatives, i, com jo, la majoria dels companys i el públic en general. Era molt bona actriu. Li esqueien sobremanera els papers de dama jove. La seva estada entre el grup va ser curta. Que Déu l'hagi acullida a la Glòria. Però continuem amb la taquigrafia...

— Jo anava a classes de taquigrafia a l'Ateneu Barcelonès per fer-hi uns cursos de perfeccionament. La professora era Maria Farnés, esposa d'Aureli Capmany, el folklorista, i mare de Maria Aurèlia Capmany. Hi vaig fer força amistat. Sovint anava a casa seva. Vivien molt humilment en el recambro d'una botiga de les Rambles. El tema de la taquigrafia era sempre present en els nostres encontres. L'avi Sebastià Farnés havia estat l'intro-

ductor de la taquigrafia a Catalunya. Tenia molts llibres sobre el tema.

— *Més dels que tu tens?* (En Josep somriu i desvia la resposta.)

— La Maria Aurèlia Capmany volia publicar el diccionari paremiològic del seu avi i em va demanar col·laboració perquè li traduís unes notes taquigràfiques que ella no sabia desxifrar. La mort la va sorprendre abans que jo pogués fer les transcripcions.

— *I el diccionari s'ha publicat?*

— Sí. Els vuit volums han estat editats, però les notes taquigràfiques ningú no les ha desxifrades.

— (En Josep m'ensenya una petita màquina.) *Què és això?*

— Es una màquina d'escriure taquigrafia. Se'n diu estenotípia. Pot escriure quatre o cinc lletres alhora sense tocar-se les unes amb les altres. Està basada en la mecànica del piano. La fan servir als jutjats. També és usada a les Corts espanyoles.

— *Tu saps manejar-la?*

— Sí. Vaig fer el professorat. No hi ha gaire gent que es dediqui a estudiar-la i a usar-la. ¿Saps que em costava força trobar feina de taquígraf?

— *Per què?*

— Perquè semblava que era feina per a dones. En qualsevol oposicions, les dones passaven primer.

— *Jo que creia que sols el sexe femení era el discriminat!* Escolta, Josep: *tothom et coneix, sobretot, pels teus coneixements d'esperanto. Ens en pots parlar?*

— Gràcies a una exposició que es feu a la Caixa de Pensions del carrer Horta, pels anys 50, vaig fer coneixença

amb l'organitzador, el senyor Jaume Montfort, q.e.p.d., un home enamorat d'aquesta llengua internacional.

— *Què s'hi exposava?*

— Dibuixos infantils recollits a tot el món a través dels estudiants d'esperanto. L'exposició s'anomenava «*Infant-desegnajo*», que vol dir «*Dibuixos infantils*». Vaig anar a unes classes a la Cooperativa dirigides per l'esmentat senyor Montfort. Allí vaig conèixer el se-

nyor Eduard Inurrigarro, que fou un altre fervent esperantista (la revista *Hortavui* li va publicar diversos articles). Erem cinc o sis deixebles, entre els quals hi havia en Manel Gausachs, amb qui he tingut sempre una bona amistat.

— *¿Per què creus que l'esperanto hauria de ser l'idioma universal?*

— Considero que cada persona ha de parlar la seva llengua, i una d'auxiliar per anar pel món. Estic convençut que un dia aquesta llengua serà l'esperanto. En aquest moment la societat accepta l'anglès, com anys endarrera s'imposava el francès. Aquestes llengües no són neutrals. En cal una desvinculada de tots els països i de totes les pressions polítiques i econòmiques. Si el teu objectiu és superar el teu estatus social, estudia la llengua que la societat t'imposi, però si ets un idealista, aprèn esperanto; l'esperanto és una utopia, com el cristianisme. Només interessa als idealistes. A mi em fan viure les utopies.

— *Quants idealistes saben esperanto?*

— Milers en tot el món. Cada any hi ha un Congrés Internacional. Aquest any, que s'ha celebrat a València, hi he pogut assistir per primera vegada. Érem més de 2.000 persones. L'any que ve es farà a Corea, i l'altre, a Finlàndia. La seu de l'Associació Esperantista Internacional és a Rotterdam. Els associats fem intercanvis culturals, ens escrivim i ens visitem, si convé. Aquest any he allotjat a casa tres polonesos, amb els quals vaig viatjar a València. També he rebut japonesos. ¿Saps que Ràdio Vaticà inclou l'esperanto entre les moltes llengües en què transmet? I cada mes publica un butlletí políglota.

— *Quantes coses noves estic aprenent! Digueu, fas de mestre d'esperanto?*

— Sí. N'he donat classes, entre altres llocs, als Lluïsos. Ara les faig al Centre Mates i Ramis, els dimecres,

de vuit a nou del vespre. Un «deixeble» molt avantatjat que vaig tenir — a l'Ateneu Hortenc, del carrer Pere Pau — és en Miquel Marco, soci de l'Ateneu i també dels Lluïsos, i membre del vostre grup fotogràfic. Ben mirat, no puc pas dir-li «deixeble», perquè en Miquel és autodidacte. Jo sols el vaig engrescar, li vaig deixar uns llibres, i al cap de dos mesos ja sabia tota la gramàtica i el vocabulari bàsic com si hagués assistit a classe un any sencer. Vaig guanyar un nou esperantista i un amic vertader.

— *¿Què més has fet als Lluïsos?*

— Hi he passat moltes hores de la meua vida. De jove, era d'Acció Catòlica. Recordo que vaig ser l'últim president de la Joventut d'A.C. d'Horta. (El meu antecessor, em sembla, va ser en Josep Homar.) També jugava a tennis-taula i anava a veure comèdies.

— *Vas fer-ne, de teatre?*

— Als Lluïsos, mai; però sí a la parròquia de Santa Teresa. Allí es formà un grup d'excursionistes, que s'anomenava «Nuestra Señora del Carmen», amb els quals feia sortides, acampades i, esporàdicament, teatre.

— *Tornem als Lluïsos d'Horta.*

— Vaig ser de Junta, amb el càrrec de vice-secretari, quan era president el Dr. Jaume Casas. Vaig fer de bibliotecari, i també vaig col·laborar en la redacció del butlletí **Ideal**, l'ànima del qual era el recordat Josep Saló. Va ser als Lluïsos on vaig conèixer la Carme Clot. Ens vam casar l'agost del 1959, i som pares de dos nois i una noia, de vint-i-tres a trenta anys.

— *¿Què és per a tu els Lluïsos?*

— *¿Per què n'ets soci?*

— Per a mi, ser dels Lluïsos és una manera de donar signe del meu per-

sament cristià. Combrego amb els seus ideals. Encara que no col·labori actualment, m'hi sento vinculat. M'agrada veure que s'hi fan tantes activitats humanístiques, socials i culturals. Llegixo aquest BUTLLETÍ (que trobo ben escrit per vosaltres els autors dels textos, i força ben «coordinat» per en Gausachs) i procuro estar al corrent d'allò que passa per la Casa. Visito les exposicions. Algun diumenge al matí passo pel Centre a veure qui hi ha de conegut. Generalment, només hi trobo en Josep Fornés, amb el qual puc fer petar la xerrada. També hi veig en

Jaume Caminal, home d'acció, sempre atrafegat. (N'hi ha d'altres, és clar, de socis i sòcies atrafegats.)

— *La gran sort dels Lluïsos és poder comptar amb moltes persones anònimes que fan el treball de formiguetes. En tenim de grans i de joves.*

— Penso que la raó de la llarga existència d'aquesta Casa és aquesta, precisament: feina ben feta, silenciosa, sense esperar-ne compensació; això és l'esperit cristià.

— *Doncs: «Amunt, germans, fem nostra via!...»*

Dora Serra

El soci opina

Reflexió i meditació

Potser el que m'he proposat expressar amb aquest escrit alguns no s'atreveixen a dir-ho, i d'altres no hi donen importància: tant els és una cosa com una altra. Però, a mi, no m'és igual. I això m'ha decidit a fer-ho constar.

En la darrera assemblea extraordinària de socis es feren saber als assistents els projectes que —alguns, de fa temps— es pensen dur a terme. Primer, la modificació d'una part dels nostres Estatuts per a posar-los més al dia, i segon, les obres que es faran per millorar dependències que s'han fet petites per a les activitats que s'hi duen a terme.

Tot això molt bé, i felicitó la Junta i els

socis que han aconseguit aquest increment de participació. Però quan se'n digué que el Sr. Rector no pot continuar essent Consiliari del Centre, vaig quedar glaçat, ja que, des de la fundació dels Lluïsos, fa 126 anys, mai no ha estat la nostra Entitat sense Consiliari, i els seus Estatuts diuen que el Sr. Rector de Sant Joan d'Horta és el Consiliari nat del Centre per a aconsellar sempre que ho cregui necessari. Per tant, crec que ni la Junta ni els socis, ni el mateix Sr. Rector, poden admetre una situació anòmla com aquesta.

Recordem que quan prengué oficialment possessió del càrrec en l'assemblea de socis, manifestà, entre altres coses, la gran sort que tenia la Parròquia de poder comptar amb un Centre Parroquial d'història tan gloriós al servei de l'església, de la comunitat i de la barriada. El que interessa és que tot això es pugui mantenir i millorar i no es converteixi merament en un centre recreatiu neutral, ja que fou fundat amb uns fins molt diferents sota l'advocació de Sant Lluís Gonçaga, Patró de la Joventut. I recordem que, malgrat els canvis del

temps, l'11 de desembre del 1956 l'Acadèmia de Sant Lluís Gonçaga (Centre Parroquial de Sant Joan d'Horta) fou erigida en *persona moral eclesiàstica*.

Sembla que no hem sabut aprofitar-nos ni de les llibertats arribades amb la democràcia, ni dels nous aires d'apertura del Concili Vaticà II, per a fer créixer l'expansió de la nostra fe. I cada dia són menys els que assisteixen a missa els diumenges i festes de guardar; es viu més al marge de la religió i dels seus valors morals.

Els darrers vint anys els no creients han passat d'un 5 a un 25%. Un 50% són creients no practicants. Només un 25% són practicants. La situació es va agreujant i ens trobem ja davant la primera generació que és analfabeta en temes religiosos, que no ha estat catequitzada massivament per trencament de molts dels canals transmissors de la fe. Ara més que mai, doncs, necessitem la presència i el consell d'un Consiliari.

Està bé la campanya per aconseguir nous socis. Que siguem molts socis, però, atenció: no busquem solament el valor estadístic i el monetari, sinó també l'espiritual, i ¿qui cuidarà d'aquesta darrera part, la més important, si no hi ha Consiliari?

No perquè siguem més socis serem millors. No tanquem les portes a ningú, però vulguem saber qui entra a casa nostra. Que el que arribi a les nostres portes, gran o jove, sigui degudament aïllonat sobre els nostres fins i l'ideari, amb els seus drets i deures. Fem amb la nostra manera de viure la Fe, amb l'entrega als altres i amb la humilitat que tanta falta ens fa, que els socis indiferents siguin atrets vers aquella forma de vida, i que passi com deien dels primitius deixebles de Crist: «Mireu-los com s'estimen!»

Moltes coses podria dir, però crec que

és suficient el que he posat, i fàcil d'entendre. Potser a molts no els agradarà el que dic, i si he ofès algú, li prego que em perdoni. No era aquesta la meua intenció, ans al contrari. Com a home gran, estic convençut cada vegada més que som responsables davant Déu i els homes i les dones, i que així hauriem d'actuar. I el que no fem prou bé, procurem millorar-ho, malgrat l'actual muntatge de la societat, on impera el diner i el poder, el passar-s'ho bé, el ja t'apanyaràs, etc., on complir les Benaurances és anar contra-corrent... Fem que el món sigui millor. I el món el formarem cadascun de nosaltres.

Pensem-hi. Fem una parada en el camí recorregut, tornant uns anys enera i recordarem que molta joventut del nostre Centre Parroquial, fins ben grans, complien el que els seus pares els havien ensenyat i seguien els seus mateixos passos i després, a poc a poc, s'anaren apartant, els deixaren i ara ja no s'acosten a l'Església. I, si ho fan, és només per assistir a l'enterrament d'un familiar o d'un amic.

¿Per què s'han anat apartant i com justifiquen aquesta deserció? M'agradaria que algun soci jove dels molts que actuen en alguna Secció del Centre respongués aquesta pregunta, en aquest mateix BUTLLETÍ i amb arguments sincers. D'aquesta manera, potser ho entendria, ja que, ara, ni jo ni molts no ho comprenem.

Sigueu valents! Expliqueu les coses dient-les pel seu nom, sense amagar el cap sota l'ala, que això no condueix a res. És amb l'exemple que ens donarem que el nostre Centre Parroquial es revitalitzarà per anar-se acostant als fins per als quals fou fundat.

Joan Martínez i Menages
(Soci núm. 2)

Records d'altres temps

Capítol XXXVIII

Josep Aragall i Castellà

Recordaré, avui, un amic inoblidable, un home bo, honrat, virtuós, senzill, actiu, que sabé guanyar-se l'estimació de tots els qui el tractàrem, i que fou puntal del Centre durant molts anys: en Josep Aragall i Castellà, nascut al barri el 29 de novembre del 1911.

En Josep visqué plàcidament amb els pares, Joan i Justina, i la germana Maria, més gran que no pas ell, fins que la seva infantesa quedà marcada per un fet esgarrifós, brutal. El pare, que treballava en una fàbrica de curtits de Sant Andreu, quan sortia de la mateixa, on havia anat a treure pells del bombo, caigué assassinat a trets, en plena riera d'Horta, a mans d'algun pistoler a sou de qualsevol dels sindicats —Únic i Lliure— que amb les seves lluites tenien aterrida la ciutat de Barcelona.

Aquest fet succeí l'any 1918/19 i, com és lògic, la vida de la família es capgirà radicalment. Orfes del cap de família, la vídua i els fillets foren acollits a casa de l'oncle «Xic», la família Magrans-Aragall, fortament vinculada amb els Lluïsos. Per guanyar algun caleró, el petit Josep feia d'escolanet al convent de les monges mínimes. Noiet encara, va deixar el col·legi dels «Her-

manos» per entrar a treballar a la Companyia Transmediterrània, mentre, a les festes, ho feia a ca l'Adroguer Vell —avui, Pastisseria Mayol—, tot repartint coses dolces pel barri. La mare feia passamaneria en un teler que tenia a casa dels seus cunyats Piqué-Aragall, i la Maria s'havia convertit en una excel·lent pentinadora que es dedicava a pentinar monyos a domicili. Tot això els permeté independitzar-se, i, no necessitant ja més del generós acolliment dels Magrans, cap a l'any 1930 es traslladaren al carrer Horta, núm. 113.

En Josep tenia molt bon cor, un gran cor, però que no li rutilava prou bé; i així va ser lliure del servei militar i no fou pas movilitzat durant la guerra civil.

Un dia, poc després d'acabada la lluita fratricida, trobant-se a casa de la família Bonet, a l'avinguda del Pare Claret, en Josep hi coincidí amb una noia de Sallent, de nom Dolors Llenes. Hi va intervenir l'entremaliat Cupidó... i es casaren el 13 de juliol del 1942. Del matrimoni en nasqueren la Montserrat i la Josefina. Els tres grans ideals d'en Josep des d'aquell moment, foren: Déu, la família i els Lluïsos. Preguntant-li a la senyora Dolors quina era la qualitat que més destacaria d'entre les moltes virtuts del seu difunt marit, em diu que la seva extraordinària bondat i l'amor a la família.

Però, estimat amic Josep, tot recor-

dant els milers d'hores que passàrem junts, vull posar especial atenció al teu pas per la nostra Casa Gran, que és, al cap i a la fi, el motiu de dedicar-te aquest merescut record. Com era de preveure, els cosins Miquel i Jaume Magrans, bastant més grans que no pas tu, t'hi porten de molt petit, i tu, amb la seva presència, i a més a més amb la dels oncles Magrans i Piqué, t'hi trobes com a casa. T'hi vas fent gran i et comença a agradar el teatre. Festa darrera festa contemples embadalit i amb gelosia aquell quadre del senyor Lamor format per jovenets que estan actuant de manera sorprenent.

Compleixes els setze anys, t'inscrius com a soci i t'apuntes per fer comèdia. Debutes el dia de Reis del 1928 amb el paper d'Anam, un pastor dels «Folch i Torres». Però, estimat amic, els començaments són difícils, t'has de carregar de paciència i has de fer molts papers petits fins arribar al primer important, molt important, per cert, el Mestre Blai de *L'orfe*, ja sota la direcció del també inoblidable Ramon Ribó. Però ja t'has destapat i no tardes gens a consagrar-te com un dels millors actors que han trepitjat el nostre escenari, actor completíssim, ja que domines tant el drama com la comèdia.

Pocs quedem que poguem recordar-te en papers característics com el Roc de *La creu de la masia*, dramàtics com el mateix Mestre Blai, o còmics com aquell simpàtic Don Horaci de *Fe, pàtria i amor*, aquella deliciosa comèdia que aquells a qui ens diuen «vells» recordem amb enyorança. Fas teatre de manera continuada fins al dia 2 de febrer de 1947, que acabes com a actor fix del quadre, amb el paper del Sr. Viola del drama *Incapacitat*. Però

En el paper d'Anàs, de *La Passió*

no ho deixares pas del tot, ja que anares representant algun que altre paper molt esporàdicament. Mantingueres durant alguns anys el Tartamut dels *Pastorets*; però, per damunt de tot, la teva creació més rellevant fou la del paper d'Anàs de *la Passió*, del qual fores únic intèrpret. La teva meravellosa interpretació és dubtós que pogués ser superada, ni tan sols igualada, per ningú. La teva darrera aparició en escena fou el 18 de desembre de 1966, amb l'adaptació de la Dora Serra d'*Els tres porquets*.

De la teva vida teatral, no vull deixar de fer esment d'aquella passejada que efectuàrem els dos, junt amb en Joan Martínez i el meu germà Ferran, pels carrers i places del barri, *uniformats* de presidiaris, en formació, lluint a les nostres esquenes quatre rètols en els quals es podia llegir **JOAN ROC**, com a propaganda de l'obra *Joan Roc* que es representava aquell dia a la tarda. (Anècdota a la qual em refereixo en el BUTLLETÍ núm. 5.)

La teva aportació al teatre no es limità a l'escenari, sinó que fores crític teatral de l'*Ideal*, des del març del 53 fins al setembre del 54, data en què ho deixares perquè havies estat elegit per formar part d'una comissió econò-

Celebrant de noces d'argent,
amb la família, a Montserrat.

mica encarregada d'estudiar i proposar plans per una ràpida liquidació del deute originat per la reconstrucció. Posteriorment, a l'esmentada revista hi aparegué en diverses ocasions la teva signatura sota articles de diferent signe, com les comunicacions del barri, la qüestió social i d'altres. Ets nomenat secretari del Centre el gener del 1943 i, amb diferents intervals, ocupes també el càrrec de vice-president i de caixer, treballant sempre calladament, meticulosament, però amb gran eficàcia i amb total entrega; ets caixer quan acaben de liquidar-se les obres de l'any 50 «gràcies a la tenacitat i incansable labor d'en Josep Aragall». Així ho afirma en Josep Magrans, president que fou del 69 al 75.

És ben clar que les teves prioritats als Lluïsos foren el teatre, les activitats religioses i l'amor que senties per l'entitat, cosa que et portà a treballar per ella tant dintre com fora de càrrecs directius. Amb tot i el teu caràcter pacífic, sabies reaccionar airadament quan consideraves que alguna resolució podia perjudicar la dignitat o l'economia de la casa. No fores orfeonista perquè l'afinació —no és cap mal— no era pas un dels teus dots. Tampoc et dedicares a l'esport; no hi ha dubte que el teu cor deficient no t'ho permetia. No crec pas que mai haguessis llançat una pilota contra la paret del frontó ni que haguessis tingut entre les mans una pilota de futbol, però no fou obstacle perquè en el partit de comiat de la Penya Pacifics, en què es formaren dos equips en els quals actuàvem, barrejats, jugadors i no jugadors socis del Centre, et vestissis de curt i correguessis pel camp a la teva manera, en un acte de compa-

nyonia i solidaritat amb els amics futbolistes.

Tampoc estigueres en el grup excursionista «Els Ocells» que formàrem en els nostres bons temps de joventut, si bé sí que assisties a les sortides familiars que fèiem pel Collserola... I no puc deixar de recordar, estimat Josep, aquella primera quinzena d'agost del 32, en extrem calorosa, en què tu, en Ferran i jo, ens sadollàrem de muntanya, tot recorrent incansablement Santa Creu d'Olorde, Sant Ramon, el Tagamanent, Castell de Burriac, Santa Fe del Montseny —no hi havia carretera—, i aquella deliciosa travessa de les Guillerries, des de Sant Hilari a Vic, fent nit al llegendari Molí de Sau, avui dia anegat per les aigües de l'embassament. ¿Recordes com disfrutàrem, en aquella travessa? ¿Com caminàrem hores i hores a la deriva, aquella dutxa improvisada a la Font de Vallclara, la nit al Molí tots tres en una diguem-ne habitació per on no parava de passar gent...? ¿I la gana que passàrem la segona jornada, i com ens jugàrem a la ratlleta, a la Font del Gel, de Folgueroles, el dret a escollir primer entre les tres escanyolides, però apetitoses, pilettes d'aliments que teniem preparades...?

Com ens anava passant a tots, tu també t'anaves fent gran, Josep. Havies dedicat tota la teva vida de treball a la mateixa empresa, la Transmediterrània, on, des del lloc que ocupaves, no perdies cap oportunitat d'afavorir els amics, sempre que es presentava ocasió —jo mateix en puc donar testimoni—. T'arribà l'edat de la jubilació, però tu seguies al peu del canó; els darrers anys treballaves només els matins, ço que et permeté intensificar

A Santa Creu d'Olorde, el 1-8-1932,
amb els germans Pere i Ferran Solé

la vida religiosa i dedicar més hores a la família.

Però un dia el teu cor malalt va dir «ja n'hi ha prou», i t'adormires en la pau del Senyor als seixanta-set anys, el dia 5 de febrer del 1979, deixant un buit en la família i també entre els teus amics més íntims. Gràcies, Josep, per la teva companyonia, pel teu bon exem-

ple i per tantes hores agradoses que havíem passat junts. El Senyor t'ho deu estar pagant... Qui dubte hi ha!

Pere Solé i Sans
(Soci núm. 1)

Esmena: En els *Records* del darrer número —dedicats a mossèn Icart—, he d'aclarir que la col·locació de la primera pedra del temple i començament de les obres foren esdeveniments del 1905, i no pas del 1909, com dóna a entendre el text. Me'n peneideo de tot cor i demano perdó pel lapsus. - P.S.S.

Fotografia

Dos grans artistes

Com cada començament de curs, els components del nostre Grup ens diríem, animats, cap al nostre local. Oh, grata sorpresa! ¡Quina visió tenen els nostres ulls quan veuen les obres d'art que hi ha penjades a les parets de la sala d'exposicions! Quina traça!, quines ombres!, quins balcons!, quines finestres! Hom ens pregunta:

— ¿De qui són aquestes obres d'art?

I un, traient-se la bava de la boca, respon:

— Són d'un dels millors fotògrafs que tenim al barri, a la nostra agrupació.

Potser no ha guanyat

molts premis últimament, però el nostre soci —i, sobretot, artista— Gaspar Agulló es mereix el recolzament de tota la nostra agrupació. Anim, Gaspar; ets dels millors! Mai els teus viratges, les teves imatges, la teva visió no m'havien impactat tant. Gràcies a tu, la meua trontollant afició a la fotografia s'aferma. Jo et demano que no faltis a les nostres tertúlies.

Hem parlat d'un fotògraf —en Gaspar Agulló— i ara ens referirem a un altre: al nostre apreciat soci i directiu Jaume Caminal, que als joves com jo ens deixa garratvats fent-nos veure, amb les seves obres d'art, com era el nostre barri, i ens farà plorar a tots, tot recordant els nostres avantpassats.

Una exposició que —si bé no és com les titulades *Horta avui*, *Horta ahir*, *1 i 2*, també li ha donat una bona feinada d'arxiu i està tenint molt bona acceptació per part del públic. Molt bé, Jaume!

També us hem de parlar dels nostres passis de diapositives del mes de novembre. La Dora Serra ens torna a deleitar, aquesta vegada amb diapositives d'un petit viatge a la Catalunya Nord.

Us recordem que estem oberts a tothom que tingui quatre dispositives i ens les vulgui passar.

Només cal que es posi en contacte amb Pere Solé i Serra, telèfon 427 30 97, de 2 a 4 de la tarda.

No tenim previst cap passi per al mes de desembre, però si en trobàvem algun us ho fariem saber com més aviat millor. Us recordem també que la propera tertúlia serà el dia 11 de desembre, amb el tema obligat

de ponts.

Com que han començat les obres del Centre, ens hem quedat, temporalment, sense laboratori fotogràfic. Val a dir que ens faran un de nou i, possiblement, més gran. Moltes gràcies, Junta Directiva!

A finals de gener organitzarem el III Concurs Social de Fotografies en Blanc i Negre i Color, per als socis del Centre i per als de la Secció fotogràfica.

Ja ho sabeu: feu «clic» i demostreu-nos el tros d'artista que porteu a dintre. Sapiguen que hi haurà «globus» per a tothom. Animeu-vos, socis! Esperem les vostres suggerències.

Atentament,

Pere Solé i Serra,
Secretari.

Excursionisme

De Saragossa al Monestir de Pedra

Dissabte 29 de maig de 1993. A quarts de vuit del matí ens espera l'autocar al carrer Campoamor, amb la guia Montserrat i el xofer Segundo. Fa un dia molt clar, de visibilitat esplèndida.

Sortim per la Ronda de Dalt i l'Autopista A-2, direcció Lleida. Primera parada, per esmorzar, a les Garrigues. Continuem cap a Lleida i Fraga i entrem als Monegros. Arribem a Saragossa a les 12 del migdia. Amb el mateix autocar fem un recorregut pel centre de la ciutat, passant per les

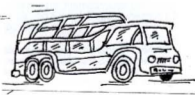
principals avingudes i edificis més interessants.

Fem detallada visita a l'Aljaferia, edifici de planta quadrada bastit l'any 864 per Aben-Alfage, com a palau de repòs dels reis moros. Els segles XIV i XV fou residència dels reis d'Aragó. Durant el setge de la ciutat per les tropes franceses, l'any 1809, va ser destruït parcialment. Dins del palau es conserva una petita mesquita del segle XI dotada d'una cúpola i uns bonics estucats i una bella ornamentació.

Acabada la visita, dinem en un restaurant del saragossà passeig de la Independència.

A la tarda fem la visita al temple de Ntra. Sra. del Pilar i pels voltants del barri antic i ens arribem fins al pont de pedra sobre l'Ebre. A les sis tornem a l'autocar i continuem viatge fins a Calatayud, ciutat situada al costat del riu Jalón. Arribem a l'hotel a les vuit del vespre. L'hotel, a 4 km del centre urbà, és un lloc molt tranquil, amb una bona terrassa, que ens permet fer unes tertúlies molt agradables, cada vespre.

Diumenge 30 de maig. Sortim de l'hotel a un quart de deu per visitar el monestir cistercenc de Santa Maria de la Huerta, prop del riu Jalón i en el límit suboriental de la província de Soria, quasi a la frontera de la de Saragossa. Monestir rodejat de muralles que li donen un aspecte de fortalesa; és un del més bonics d'Espanya. Fou fundat,

l'any 1162, per ordre del rei Alfons VII. La joia artística del monestir és el refectori, del 1215. Es una gran sala amb voltes sexapartides, un gran rossetó i un faristol amb una bonica escala. El conjunt del monestir és grandios, amb dependències tals com una gran cuina amb una xemeneia monumental, magatzem per als productes de l'horta, extensos jardins i terres de conreu.

Tornem a l'autocar per anar a Medinaceli, dins la província de Soria. Ciutat molt antiga, a 1.218 m d'altitud, que encara manté dempeus algunes seccions de la muralla romana. De l'antic poble celtibèric va sorgir la vil·la romana d'Ocilis, que després es va convertir en Medina Salim en ser conquerida pels àrabs i aquí va morir Almansur. Finalment, fou reconquerida per Alfons I d'Aragó i entregada als reis de Castella. Té l'únic arc triomfal romà de tot Espanya. Es de tres arcs, el central més gran que els dos laterals, i va ser construït entre els segles II i III. Aquest arc és el que es representa en els indicadors turístics com a emblema indicatiu d'un monument. Acabada la visita, retornem a l'hotel de Calatayud, per dinar.

A la tarda ens dirigim cap a la ciutat de Daroca, al marge del riu Jiloca i a uns 30 km de Calatayud. Daroca està rodejada de muralles amb merlets i unes 114 torres de defensa de formes diverses i una llargada d'uns tres quilòmetres. Van ser reconstruïdes diverses vegades els segles XIII i XVI. En l'actualitat estan bastant fetes malbé. Es conserven dos dels seus portals: el de la Fondonera i la porta baixa del segle XV.

El més important d'aquesta ciutat és la Col·legiata de Santa Maria, que guarda el Santíssim Misteri de Daroca, en la Capella dels Sagrats Corporals, dins

un relicari gòtic de plata amb ornamentació floral. En els corporals es distingeixen perfectament les sis Hòsties, mostrant-se a l'adoració dels fidels.

Retornem a Calatayud per assistir a la missa de la Pasqua de Pentacosta que teniem anunciada per a les 8 del vespre. Van sorgir dificultats, però, després d'unes laborioses gestions, tot es va solucionar. Tornem a l'hotel, a sopar-hi i a dormir-hi.

Dilluns 31 de maig. A dos quarts de deu del matí iniciem la marxa per visitar el Monestir de Pedra, en el terme municipal de Nuévalos, a uns 27 km al sud de Calatayud. L'origen d'aquest monestir cistercenc es data en el segle XII. El rei Alfons II d'Aragó encarrega la seva construcció l'any 1164 a l'abad Pere de Poblet, en un entorn d'exuberant vegetació que encara perdura i que rodeja el monestir a manera de parc natural regat per les aigües del riu Pedra, del qual li ve el nom. Amb les seves cascades, grutes i llacs, el parc és una veritable atracció.

El recinte del monestir està envoltat d'una muralla de pedra, interrompuda per torres de planta quadrada unes i circulars les altres. La seva construcció finalitzà el 1218 pel rei Jaume I. L'any 1835 el monestir va ser incendiat i destruït en part.

Les restes del monestir van ser adquirides, a finals del segle XIX, per la família catalana Muntades, que va iniciar la seva reconstrucció i condicionament. Actualment, hi ha un hotel edificat aprofitant les estances de l'antic monestir.

Al migdia tornem a Calatayud per dinar i després embrenem la tornada a casa via Saragossa. Arribem a Horta a quarts de nou del vespre.

Joan Olivé

Manualitats

Acudit de caçador

Tres amics van fer un safari a l'Àfrica, un d'ells és una mica curt, i li volen prendre el pèl. Els tres companys troben una cova i s'hi instal·len. Un cop instal·lats, decideixen que s'ha d'anar a caçar, ho fan a sorts i el primer d'anar-hi és el curt, pensant: ara sí que riurem.

Surt el caçador, a pocs metres es troba amb un lleó, ell tot esverat arrenca a córrer, i a poca distància de la cova rellisca, el lleó que ja se li llençava al damunt, passa de llarg i va a parar a dins de la cova.

Lavors s'aixeca el «caçador» i els diu als altres:

— Aneu-lo pelant, que vaig per un altre.

(Treball de classe de català.)

Josefina Valcàrcel

Sabeu aquell que diu...

Era un pagès que anava amb seu carro, el seu cavall i el seu gos per la carretera, tot i anant a buscar alfals per al bestiar. De cop i volta aparegué un cotxe a gran velocitat i s'mportà per endavant pagès, carro, cavall i gos.

El vehicle motoritzat seguí el seu camí i el quadro que deixà fou esgarri-fós: el cavall gemegant a terra, el gos mal ferit i el pobre pagès dalt d'un arbre.

Aleshores passà un caçador i veient el cavall, pensà:

— Pobre animal, no en sortirà pas, d'aquesta! El remataré d'un tret!

Veient després el gos, pensà el mateix i també el rematà. I en marxar, veié el pagès dalt de l'arbre..., i aquest li digué, tot desesperat:

— Estic bé! Estic bé! No em passa res! Ara baixo.

(Treball de classe de català.)

Antoni Monera

CENTRE
PARROQUIAL

DE

ST.
JOAN
D' HORTA

